

ОДЛУКА

О ИЗРАЧУНАВАЊУ КАПИТАЛА БАНАКА

(Службени гласник Републике Српске бр. 74/17, 114/17, 48/19 и 114/20)

- одговори на питања –

Подручје:	Робни ризик
Тема:	Позиције у роби
Члан:	141.
Бр. питања:	1.
Датум објаве одговора:	12.10.2017.
Питање:	Молимо вас да нам доставите тумачење да ли се стечена материјална актива намијењена даљој продаји као и имовина банке намијењена за даљу продају може сматрати позицијама у роби, сходно члану 141. Одлуке АБРС о израчунавању капитала у банкама
Одговор:	Позицијама у роби у смислу члана 141. Одлуке о израчунавању капитала банака (у даљем тексту: Одлука), сматра се роба којом се тргује на секундарном тржишту, као што су пољопривредни производи, метали, минерали, енергија и слично (пшеница, кафа, шећер, сребро, нафта, гас и др.). Капитални захтјеви за ставке стечене материјалне имовине намијењене даљој продаји израчунавају се у складу са дијелом Одлуке који се односи на израчунавање капиталних захтјева за кредитни ризик. Наведене ставке разврставају се у класу изложености „Остале изложености“, те им се у складу са чланом 49. став 4. Одлуке додјељује пондер ризика 100% за потребе израчунавања износа изложености пондерисаних ризиком.
Подручје:	Регулаторни капитал
Тема:	Укључивање добити у редовни основни капитал
Члан:	6.
Бр. питања:	2.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.
Питање:	Члан 6. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака гласи: „Добит текуће године остварена током или на крају пословне године може се укључити у ставку редовног основног капитала – задржана добит уколико су испуњени следећи услови:

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	1) да је та добит ревидирана од стране независног вањског ревизора, који је добио претходну сагласност Агенције за обављање ревизије финансијских извјештаја те банке, 2) да је надлежни орган банке донио формалну одлуку о расподјели добити. Изузетно, банка може у ставку редовног основног капитала – задржана добит укључити добит текуће године прије него што банка донесе формалну одлуку само уколико добије претходно одобрење Агенције. Банка је приликом достављања захтјева за издавање претходног одобрења дужна Агенцији доставити доказе: 1) да је та добит ревидирана од стране независног вањског ревизора, који је добио претходну сагласност Агенције за обављање ревизије финансијских извјештаја те банке, 2) да је износ те добити умањен за све предвидиве трошкове или дивиденде.“ Молим вас појашњење на шта се овдје мисли односно које су то ситуације у пракси?
Одговор:	Одлуком о израчунавању капитала, чланом 6. став 3. прописано је да банка добит која је остварена у току или на крају пословне године укључује у ставке редовног основног капитала ако је ревидирана од стране независног спољног ревизора и уколико је надлежни орган банке донио формалну одлуку о расподјели добити. Међутим, банка може горе наведену ревидирану добит укључити у редовни основни капитал и прије него што Скупштина банке донесе формалну одлуку о расподјели, уколико добије претходну сагласност Агенције. За добијање сагласности Агенције потребно је да банка достави доказ да је добит ревидирана од стране спољног ревизора који је добио сагласност Агенције и да је добит умањена за све предвидиве трошкове и дивиденду која је предвиђена да се исплати (нпр. порези, остали трошкови које пропише Агенција, вриједносна усклађивања и сл.).
Подручје:	Регулаторни капитал
Тема:	Признавање финансијских инструмената у регулаторни капитал
Члан:	16.
Бр. питања:	3.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.
Питање:	Одлука о израчунавању капитала – финансијски инструменти који се признају у регулаторни капитал.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	У коју категорију регулаторног капитала се признају приоритетне некумулативне дионице?
Одговор:	Појединачни финансијски инструменти не могу се сматрати инструментима регулаторног капитала само по основу назива инструмента, не улазећи у саму суштину, односно морају да испуњавају услове који су прописани одредбама Одлуке о израчунавању капитала банке.
Подручје:	Заштитни слојеви капитала
Тема:	Лимити – капитал и заштитни слојеви
Члан:	34., 39. и 40.
Бр. питања:	4.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.
Питање:	“Да ли банка, сходно наведеној Одлуци, испуњава прописане лимите везане за капитал и заштитне слојеве капитала, ако у сваком моменту одржава стопе капитала како слиједи: Стопа редовног основног капитала минимално у висини збира 6,75% + 2,5% + од 0% до 2% зависно од системске важности банке (нпр. 11,25% за банку којој је одређен заштитни слој за системски важну банку од 2%) Стопа основног капитала минимално у висини од 9% Стопа регулаторног капитала минимално у висини од 12%?”
Одговор:	Одлуком о израчунавању капитала члан 34., став 1. прописано је да банка мора у сваком тренутку испуњавати сљедеће капиталне захтјеве: стопу редовног основног капитала од 6,75%, стопу основног капитала од 9%, стопу регулаторног капитала од 12%. Чланом 39. прописана је обавеза банци да одржава заштитни слој за очување капитала као регулаторни капитал који банка мора одржавати у облику редовног основног капитала у износу од 2,5% укупног износа изложености ризику. Заштитни слој за системски важне банке ће бити дефинисан посебном одлуком и мора се такође одржавати у облику редовног основног капитала. Овај захтјев је додатни захтјев у односу на минимално прописане стопе у члану 34. и доводи до повећања и остале двије стопе.
Подручје:	Заштитни слојеви капитала
Тема:	Системски значајне банке

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан:	40. и 42.
Бр. питања:	5.
Датум објаве одговора:	04.01.2018.
Питање:	Члан 40. став 2. Одлуке наводи како Агенција може одредити стопу заштитног слоја капитала за системски значајну банку у висини од 0% до 2% укупног износа изложености ризику. Када ће Агенција објавити стопу заштитног слоја капитала за поједину банку, и на коју категорију капитала ће се иста додавати, на основни или регулаторни капитал? Што се тиче израде планова капитала, банке су према старој Одлуци биле обавезне радити Периодични, Годишњи као и Трогодишњи план капитала. Такође, да ли ће банке и даље имати обавезу радити све споменуте планове?
Одговор:	Агенција ће донијети посебну методологију за одређивање системски значајне банке и посебно регулисати остале заштитне слојеве о чему ће банке бити накнадно обавијештене. План за очување капитала банке из члана 42. Одлуке о израчунавању капитала банке није континуирана обавеза банке. Банка сачињава план за очување капитала у складу са захтјевима из члана 42. Одлуке о израчунавању капитала банке, само у случају ако не испуњава захтјев за одржавање заштитних слојева за очување капитала из члана 39. Одлуке о израчунавању капитала банке. Обавеза сачињавања осталих планова капитала дефинисана је чланом 2. Одлуке о поступку интерне процјене адекватности капитала.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према становништву
Члан:	59.
Бр. питања:	6.
Датум објаве одговора:	25.01.2018.
Питање:	Сагласно члану 59. Одлуке о израчунавању капитала банака, став а) и ц) у коју класу изложености се сврставају изложености према једној физичкој особи или више њих, које нису у статусу неизмирења обавеза и нису обезбјеђене признатим некретнинама, а чија укупна изложеност прелази 250.000 КМ? Који је припадајући пондер?
Одговор:	Изложености према једној физичкој особи или више њих, које нису у статусу неизмирења обавеза и нису обезбјеђене признатим некретнинама, а чија укупна изложеност прелази

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	250.000 КМ распоређују се у категорију изложености - Изложености према становништву и додјељује им се пондер ризика 100%.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према становништву
Члан:	59.
Бр. питања:	7.
Датум објаве одговора:	25.01.2018.
Питање:	Сагласно члану 59. Одлуке о израчунавању капитала банака, став ц), да ли укупан износ који дужник или група повезаних лица дугује Банци, укључује и изложености обезбјеђене некретнинама, с обзиром да се под ц) наводи само „укључујући све изложености са статусом неизмирења обавеза“?
Одговор:	Укупан износ који дужник или група повезаних лица дугује Банци из члана 59. Одлуке о израчунавању капитала банака не обухвата изложености или дијелове изложености које су распоређене у категорију изложености - Изложености обезбјеђене некретнинама.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према становништву
Члан:	59.
Бр. питања:	8.
Датум објаве одговора:	25.01.2018.
Питање:	Сагласно члану 59. Одлуке о израчунавању капитала банака, став б) „, Изложеност је једна од значајног броја изложености са сличним карактеристикама, тако да се ризици повезани са таквим кредитирањем знатно смањују“. Да ли је предметни критеријум потребно квантификовати интерном методологијом Банке, с обзиром да није прописан степен диверзификације? Да ли се степен диверзификације може посматрати на нивоу класе физичких лица или је потребно спустити на ниво приозвода сличних карактеристика? С обзиром на друга два критерија, могуће је доказати да су изложености у класи становништва, једна од значајног броја изложености са сличним карактеристикама, те предметни критеријум и није неопходно квантификовати?
Одговор:	Везано за члан 59. став 1. тачка 2., банка може интерном методологијом дефинисати начин на који утврђује значајан број изложености са сличним карактеристикама.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Тема:	Изложености у статусу неизмирења обавеза
Члан:	61.
Бр. питања:	9.
Датум објаве одговора:	25.01.2018.
Питање:	Сагласно члану 61. Одлуке о израчунавању капитала банака, да ли изложености или дијелови изложености у статусу неизмирења обавеза које су обезбјеђене признатим некретнинама имају повољнији третман у смислу пондера, с обзиром да исто није прописано Одлуком? Да ли изложености у статусу неизмирења обавеза које су обезбјеђене признатим некретнинама остају у класи изложености у статусу неизмирења обавеза и додјељује им се пондер сагласно висини формиране исправке вриједности (>20%<) наспрам необезбјеђеног дијела изложености, док се изложеност кроз технике смањења кредитног ризика умањује за признати колатерал (депозит, гаранцију државе и др.)
Одговор:	Изложености се распоређују у категорије изложености у складу са принципима дефинисаним у стаблу одлучивања из пододјелка 3.2.3., тачка 26. Упутства за попуњавање извјештајних образаца за капитал, укупан пондерисани ризик и финансијску полугу. Сходно поменутом стаблу одлучивања изложености у статусу неизмирења обавеза које су обезбјеђене признатим некретнинама распоређују се у категорију Изложености у статусу неизмирења обавеза и додјељује им се одговарајући пондер ризика у зависности од висине исправке вриједности у складу са чланом 61. Одлуке о израчунавању капитала банака, без обзира да ли су обезбјеђене признатим некретнинама.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Израчунавање вриједности изложености
Члан:	44.
Бр. питања:	10.
Датум објаве одговора:	25.01.2018.
Питање:	Молимо Вас да нам потврдите разумијевање израчуна вриједности изложености дефинисане чланом 44. Одлуке о израчунавању капитала, а уважавајући и примјену различитих приступа обрачуна вриједности изложености приликом спровођења студије квантитативних утицаја? Разумијевање је да се према објављеној одлуци књиговодствена вриједност умањује за обрачунате резерве за кредитне губитке.
Одговор:	Имајући у виду одредбе члана 44. Одлуке о израчунавању капитала банака, вриједност изложености се израчунава на начин да се од књиговодствене вриједности одузму обрачунате

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	резерве за кредитне губитке.
Подручје:	Прелазне и завршне одредбе
Тема:	Израчунавање вриједности изложености
Члан:	145.
Бр. питања:	11.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.
Питање:	С почетком примјене одредаба ове одлуке престају да важе: 1) Одлука о минималним стандардима за управљање капиталом банака и капиталној заштити („Службени гласник Републике Српске“ број 57/14 и 21/17), 2) Одлука о минималним стандардима за управљање тржишним ризицима у банкама („Службени гласник Републике Српске“ број 61/08, 116/08, 112/09, 100/10, 127/11, 123/12, 01/14, 01/15, 107/15 и 115/16), као и припадајуће Упутство за примјену наведене одлуке и 3) Одлука о минималним стандардима за управљање оперативним ризиком у банкама („Службени гласник Републике Српске“ број 61/08 и 09/10). С циљем адекватне примјене одредаба из ове одлуке, банка је дужна да почев од 31.12.2017. године извјештава Агенцију о израчунавању регулаторног капитала и капиталних захтјева према постојећим подзаконским прописима (одлукама наведеним у ставу 3. овог члана) и израчунавању капиталних захтјева примјеном одредаба ове одлуке. Да ли то значи да ће банка бити дужна да од 31.12.2017 извјештава АБРС по новим и по старим образцима? Ако је исправна горња твдња за који период можемо очекивати упоредно извјештавање по новим и старим образцима?
Одговор:	Банке су дужне да извјештаје на финансијски датум 31.12.2017. године доставе Агенцији на новим и старим образцима. Агенција ће, након анализе достављених извјештаја на финансијски датум 31.12.2017. године донијети одлуку до када ће бити потребно упоредно извјештавање, те о томе благовремено обавијестити банке.
Подручје:	Регулаторни капитал и капитални захтјеви за банке
Тема:	Ставке допунског капитала
Члан:	22.
Бр. питања:	12.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Питање:	Ставке допунског капитала су: 3) опште исправке вриједности за кредитне губитке до 1,25% износа изложености пондерисаних ризиком, израчунатог у складу са чланом 49. ове одлуке, који каже у ставу (1) За израчунавање износа изложености пондерисаних ризиком на све изложености, осим ако те изложености представљају одбитну ставку приликом израчунавања регулаторног капитала, примјењују се одговарајући пондери ризика у складу са одредбама ове одлуке. Шта се тачно подразумјева под “ опште исправке вриједности за кредитне губитке”? Исправке вриједности по међународним стандардима или резервисања по методологији Агенције? пошто у Члану 2 став 40 стоји да су “Исправке вриједности за кредитни ризик – износ општих исправки вриједности и посебних исправки вриједности за губитке по кредитима због кредитних ризика који се признају у финансијским извјештајима банке, односно износ који се евидентира у билансу успјеха”? Да ли се за израчун 1,25% опште исправке вриједности узима износ изложености пондерисаних ризиком по стандардизованом приступу може узети износ који ће бити у образцу Ц 02.00 – Капитални захтјеви, ред 050 1.1.1 Стандардизирани приступ или ред 010 1 Укупна изложеност ризику??? <table border="1" data-bbox="609 1239 1396 1543"><tr><td>010</td><td>1</td><td>УКУПАН ИЗНОС ИЗЛОЖЕНОСТИ РИЗИКУ</td></tr><tr><td>040</td><td>1.1</td><td>ИЗНОСИ ИЗЛОЖЕНОСТИ ПОНДЕРИСАНИ РИЗИКОМ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, КРЕДИТНИ РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА ТЕ СЛОБОДНЕ ИСПОРУКЕ</td></tr><tr><td>050</td><td>1.1.1</td><td>Стандардизирани приступ</td></tr></table> Односно, у образцу Ц 04.00 – Биљешке, који износ из образца Ц02.00 уписујемо у ред <table border="1" data-bbox="600 1659 1396 1806"><tr><td>180</td><td>7</td><td>Износи изложености пондерисани ризиком за израчун горње границе резервисања која се признаје као допунски капитал</td></tr></table>	010	1	УКУПАН ИЗНОС ИЗЛОЖЕНОСТИ РИЗИКУ	040	1.1	ИЗНОСИ ИЗЛОЖЕНОСТИ ПОНДЕРИСАНИ РИЗИКОМ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, КРЕДИТНИ РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА ТЕ СЛОБОДНЕ ИСПОРУКЕ	050	1.1.1	Стандардизирани приступ	180	7	Износи изложености пондерисани ризиком за израчун горње границе резервисања која се признаје као допунски капитал
010	1	УКУПАН ИЗНОС ИЗЛОЖЕНОСТИ РИЗИКУ											
040	1.1	ИЗНОСИ ИЗЛОЖЕНОСТИ ПОНДЕРИСАНИ РИЗИКОМ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, КРЕДИТНИ РИЗИК ИЗЛОЖЕНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА ТЕ СЛОБОДНЕ ИСПОРУКЕ											
050	1.1.1	Стандардизирани приступ											
180	7	Износи изложености пондерисани ризиком за израчун горње границе резервисања која се признаје као допунски капитал											
Одговор:	Под општим исправкама вриједности за кредитне губитке, за потребе члана 22. став 1. тачка 3. Одлуке о израчунавању капитала, подразумијевају се исправке вриједности по												

	међународним стандардима. За потребе израчунавања износа општих исправки вриједности који представља 1,25% износа изложености пондерисаних ризиком користи се износ из реда 050 – 1.1.1 Стандардизовани приступ у обрасцу С 02.00 – КАПИТАЛНИ ЗАХТЈЕВИ (КА2). Сходно томе, у обрасцу С 04.00 –ЗАБИЉЕШКЕ (КА4) у реду 180 уноси се износ из реда 050 – 1.1.1 Стандардизовани приступ у обрасцу С 02.00 – КАПИТАЛНИ ЗАХТЈЕВИ (КА2).				
Подручје:	Финансијска полуга				
Тема:	Израчунавање финансијске полуге				
Члан:	37.				
Бр. питања:	13.				
Датум објаве одговора:	30.01.2018.				
Питање:	Образац Ц 47 израчун омјера финансијске полуге: <table border="1"><thead><tr><th>Ред</th><th>Вриједности изложености</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>Трансакције финансирања ХОВ: изложеност у складу с чланом 37. ставом 5. тачком (ц) и ставом 7. Одлуке о израчунавању капитала банака</td></tr></tbody></table> Члан 37. став 7. говори о изложеностима из Прилога 2. Одлуке о капиталу: I. Финансијски деривати: (1) Уговори на каматну стопу: 1) једновалутни каматни своп (енгл. single-currency interest rate swaps), 2) своп основе (енгл. basis-swap), 3) каматни форвард, 4) каматни фјучерс, 5) купљене каматне опције, 6) остали уговори сличне правне природе. (2) Финансијски деривати чија је односна варијабла валута и злато: 1) међувалутни каматни своп, 2) девизни форвард, 3) девизни фјучерси, 4) купљене девизне опције, 5) остали уговори сличне природе, 6) уговори сличне природе као уговори из т. 1–5. који се односе на злато. Шта у случајевима кад је вриједност купљене валуте мања од продајне вриједности (међувалутни каматни своп) тј. ако је износ потражан (нпр. 10.000 купљено, 10.500 продано = 500 па би у горе наведени ред требало уписати -500)?	Ред	Вриједности изложености	10	Трансакције финансирања ХОВ: изложеност у складу с чланом 37. ставом 5. тачком (ц) и ставом 7. Одлуке о израчунавању капитала банака
Ред	Вриједности изложености				
10	Трансакције финансирања ХОВ: изложеност у складу с чланом 37. ставом 5. тачком (ц) и ставом 7. Одлуке о израчунавању капитала банака				
Одговор:	Вриједност изложености финансијских деривата из Прилога 2. Одлуке о израчунавању капитала (Одлука) уноси се на следећи начин: - у ред 060, колона 010 уноси се садашњи трошак замјене уговора из члана 46. став 1. Одлуке (уколико банка користи методу				

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	тржишне вриједности), - у ред 090, колона 010 уноси се увећање за потенцијалне будуће изложености по основу финансијских деривата, израчунато у складу са методом тржишне вриједности из члан 46. Одлуке (уколико банка користи методу тржишне вриједности), - у ред 110, колона 010 уноси се вриједност изложености по основу уговора наведених у т. 1. и 2. Прилога 2. Одлуке о израчунавању капитала банака, израчуната у складу са методом оригиналне изложености из члана 47. Одлуке о израчунавању капитала банака. Дакле, банка не може исказати вриједност изложености у складу са наведеним примјером.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према становништву
Члан:	59.
Бр. питања:	14.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.
Питање:	1. Да ли је прихватљив начин подјеле предузећа по величини који смо примјенили. АПИФ нам је доставио званичну подјелу привредних субјеката по Закону о рачуноводству и ревизији, СЛ Гл РС 94/15, чл. 5. Закона, за привредне субјекте који су предали фин извјештаје. За клијенте који се нису нашли у АПИФ филиу, примјенили смо нашу подјелу привредних субјеката на Мицро, Смалл, Медиум, Ларге, који подразумјева лошију позицију по банку. 2. Тачка 3, члана 59. каже да се у изложеност према становништву рачуна износ (изложеност) једног лица или групе повезаних лица, укључујући и изложености са статусом неизмирења обавеза, до 250.000 КМ. Да ли је уреду да се, уколико постоји, изложеност преко 250.000 КМ уврсти у Изложености према привредним друштвима?
Одговор:	У члану 2. став 1. тачка 38. Одлуке о израчунавању капитала банака дефинисано је да се за потребе примјене ове одлуке малим и средњим привредним друштвима могу сматрати само она лица која испуњавају услове из Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Према томе, банка је дужна да користи критеријуме дефинисане чланом 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15). Уколико постоје изложености према једном малом и средњем

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	привредном друштву или више њих које прелазе 250.000 КМ, те изложености се распоређују у категорију изложености - Изложености према становништву и додјељује им се пондер ризика 100%.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености обезбјеђене некретнинама
Члан:	60.
Бр. питања:	15.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.
Питање:	На коју конкретно вриједност некретнине се мисли у тачки 2. члана 60. Изложености обезбјеђене некретнинама: тржишну вриједност прије примјене пондера, тржишну вриједност након примјене пондера или алоцирану вриједност која је распоређена за израчун покривености тачно те конкретне изложености?
Одговор:	У складу са чланом 60. Одлуке о израчунавању капитала банака, Банка може примјенити пондере ризика 50% (став 3.), односно 75% (став 4.) само на дио изложености који износи највише до 80% тржишне вриједности стамбене некретнине којом је обезбјеђен, односно 60% тржишне вриједности пословне некретнине. У случају да је једном некретином обезбјеђено више изложености, узима се дио вриједности некретнине која је алоцирана за покриће те конкретне изложености.
Подручје:	Технике смањења кредитног ризика
Тема:	Једноставна метода финансијског колатерала
Члан:	87.
Бр. питања:	16.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.
Питање:	Који пондер ризика се примјењује на изложеност обезбјеђену готовинским пологом ако изложеност и колатерал нису номиновани у истој валути, а Банка користи једноставну методу финансијског колатерала?
Одговор:	Уколико изложеност и колатерал нису номиновани у истој валути банка која користи једноставну методу финансијског колатерала на изложеност или дио изложености обезбјеђен готовинским пологом примјењује минимално пондер ризика 20% у складу са чланом 87. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака. Банка може својим интерним актима прописати већи пондер од 20% уколико сматра да је то потребно.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Подручје:	Капитални захтјев за оперативни ризик
Тема:	Релевантни показатељ
Члан:	105.
Бр. питања:	17.
Датум објаве одговора:	30.01.2018.
Питање:	Члан 105. став 2) навод 4) ...банка приликом израчуна релевантог показатеља не укључује 4) приходе од осигурања . Да ли се овим искључују и приходи од осигурања према полиси осигурања а везаних за случајеве Опризика: Осигурање Директора & Вишег Менаџмента (Д&О) Осигурање од Грешака & Ометања (Е&О) Осигурање од Губитака Насталих Грешкама Запослених(БББ) Осигурање од правних трошкова Сајбер осигурање Осигурање имовине - Оквирни Уговор "Потпуни ризик" Осигурање садржаја (опрема и новац) Осигурање имовине – Некретнине "Колатерали" Осигурање од опште одговорности Осигурања возила банке
Одговор:	С обзиром да чланом 105. Одлуке о израчунавању капитала банака нису прописани изузеци, банка приликом израчунавања релевантог показатеља не укључује приходе од осигурања, без обзира на врсту полисе осигурања.
Подручје:	Регулаторни капитал и капитални захтјеви за банке
Тема:	Ставке допунског капитала
Члан:	22.
Бр. питања:	18.
Датум објаве одговора:	28.02.2018.
Питање:	Члан 22. став 1. Ставке допунског капитала, тачка 3. "опште исправке вриједности за кредитне губитке до 1.25% износа изложености пондерисаних ризиком, израчунаото у складу са чланом 49. ове одлуке". Ако се мисли на исправке вриједности по међународним рачуноводственим стандардима, шта се подразумева под општим исправкама вриједности јер таква категорија у МРС не постоји. Да ли се под овим могу сматрати исправке вриједности на добре кредите по Методологији банке, углавном су то кредити

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	са роком кашњења до 90 дана. С обзиром да банке од 01.01.2018. године прелазе на МСФИ 9 да ли ће се под општим резервама сматрати кредити из STAGE 1 ?
Одговор:	За потребе члана 22. став 1. Одлуке о израчунавању капитала под општим исправкама вриједности сматрају се исправке вриједности на добру активу, односно активу класификовану у категорије А и Б.
Подручје:	Капитални захтјев за оперативни ризик
Тема:	Релевантни показатељ
Члан:	105.
Бр. питања:	19.
Датум објаве одговора:	28.02.2018.
Питање:	Код капиталског захтјева за оперативни ризик у члану 105. став 1. наведени су приходи/расходи који чине елементе за израчун релевантног показатеља. У ставу 2. наведени су приходи/расходи који се не укључују у обрачун. Да ли се приходи који настају по основу продаје стечене материјалне активе могу искључити из обрачуна? Ако банка приликом стицања материјалне активе није књижила приход од укидања исправки вриједности него тек када је извршена продаја сматрамо да ови приходи имају исти третман као приходи по основу укидања исправки вриједности и резервисања и да их не треба укључити у обрачун релевантног показатеља. Ако је банка у неком ранијем периоду формирала резервисања по основу судских спорова, након завршеног спора који је ријешен у корист банке и није настала обавеза плаћања, банка има приход од укидања резервисања по том основу, да ли се овај приход искључује из обрачуна? Такође и остали приходи који настану од укидања резервисања по другим основама?
Одговор:	Приликом израчунавања релевантног показатеља банка не укључује приходе који настају по основу продаје стечене материјалне активе. Приликом израчунавања релевантног показатеља банка не укључује наведене приходе од укидања исправки вриједности. Приликом израчунавања релевантног показатеља банка искључује све приходе од укидања исправки вриједности.
Подручје:	Регулаторни капитал и капитални захтјеви за банке
Тема:	Остали укупни резултат

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан:	Члан 6. став 1. тачка 4.
Бр. питања:	20.
Датум објаве одговора:	15.05.2018.
Питање:	Примјена МСФИ 9 захтјева да се на дужничке хартије од вриједности, које се воде као Фер вриједност кроз остали укупан резултат (енглески FVOCI), обрачунају исправке вриједности које би биле приказане у капиталу. Везано за наведено, молимо Ваше мишљење о слиjedeћем: 1) Да ли за наведене исправке вриједности отворити одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетике 829 коју бисмо назвали ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ, а која није дефинисана у Правилнику о контном оквиру, док се не изврши измјена Правилника о контном оквиру? - Или за наведене исправке вриједности отворити аналитичка конта у оквиру синтетике 821-РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ, у којем случају на трећем мјесту у конту не може бити број 9 (као правило које важи код исправке вриједности билансних потраживања) па логика конта исправке вриједности билансних потраживања неће бити испоштована? 2) Да ли наведене исправке вриједности приказивати у табели класификације (Образац КЛА-1) у тачки 10, заједно са осталим билансним исправкама с обзиром да се односе на билансна потраживања по дужничким хартијама од вриједности, у ком случају ће Укупан износ исправки вриједности неће слагати са тачком 10 Биланса стања? 3) Да ли наведене исправке вриједности приказивати у табели Ц 01.00 (КА1) капитала као Остали укупан резултат? Ако је одговор на ово "да", да ли за израчун осталог укупног резултата по овом основу користити поређење стања од 01.01.2018 (прва примјена МСФИ 9) са стањем на датум извјештаја, с обзиром да по МРС 39 (31.12.2017) није било ових исправки вриједности?
Одговор:	1) Мишљења смо да је до измјене Правилника о контном оквиру најбоље рјешење да се наведене исправке вриједности прикажу у оквиру синтетике 821 - ревалоризационе резерве по основу промјене вриједности ХоВ. 2) Наведени износ исправки вриједности не треба приказати у табели класификације (Образац КЛА-1) у тачки 10. 3) Наведене исправке вриједности треба приказати у табели Ц 01.00 (КА1) као остали укупни резултат.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	Промјене од 01.01.2018. године до 31.03.2018. године евидентирају се на припадајућем конту (поданалитика конта 821), а на извјештајни датум исказује се стање на дан 31.03.2018. године.
Подручје:	Регулаторни капитал и капитални захтјеви за банке
Тема:	Остали укупни резултат
Члан:	Члан 6. став 1. тачка 4.
Бр. питања:	21.
Датум објаве одговора:	15.05.2018.
Питање:	Да ли ревалоризационе резерве настале по основу ХОВ, обвезница, Т-записа, актуарских добитака/губитака .... приказивати као промјену између текуће и предходне године или као салдо на припадајућим контима? Такође да ли у Остали укупни резултат укључити и ревалоризационе резерве настале по основу основних средстава и ако треба такође да ли узети салдо или промјену насталу између текуће и предходне године?
Одговор:	Банка исказује салдо ревалоризационих резерви на припадајућем конту. Такође, на исти начин се исказују и актуарски добици/губици и др. ставке осталог укупног резултата. Ревалоризационе резерве на основна средства су искључене из нето капитала у прелазном периоду у складу са Одлуком о минималним стандардима за управљање капиталом банака и капиталној заштити (до 31.12.2016. године), те се исте не укључују ни приликом израчунавања регулаторног капитала у складу са Одлуком о израчунавању капитала банака.
Подручје:	Финансијска полуга
Тема:	Класификација ванбилансних ставки
Члан:	37. и Прилог 1.
Бр. питања:	22.
Датум објаве одговора:	02.08.2018.
Питање:	Сагласно члану 37. став 8. Одлуке о израчунавању капитала банака, који дефинише факторе конверзије који се примјењују на вриједност изложености ванбилансних ставки, при чему се фактор конверзије од 10% примјењује на ванбилансне

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	изложености из Прилога 1. Одлуке које се могу безусловно опозвати у било којем тренутку без претходног обавјештења. Молимо Вас за смјернице у примјени ових одредаба, односно да ли са становишта локалних прописа, а на основу ниже наведених одредби Уговора којима се дефинише раскид или проглашење Уговора доспјелим, банка може такве ванбилансне ставке третирати као ставке ниског ризика? Примјер: <u>У Уговору о дозвољеном прекорачењу</u> је наведено „Банка може једнострано, без образложења и безусловно да раскине овај Уговор уколико редовним праћењем Корисника утврди да је дошло до погоршања његовог финансијског стања, односно кредитне способности и инсолвентности Корисника.”
Одговор:	Прилогом 1. Одлуке о израчунавања капитала банака дефинисане су ставке које сматрају ниским ризиком, односно да се на те ставке за потребе израчунавања капиталних захтјева примјењује фактор конверзије 0%, односно 10% за потребе израчунавања финансијске полуге. Кључни услов да би се одређена ставка могла сматрати ниским ризиком је да се ефективно омогући <u>аутоматски</u> прекид због погоршања кредитне способности дужника. Наведено значи да банка мора имати усвојене прецизно дефинисане процедуре за праћење погоршања кредитне способности дужника и окидаче за аутоматско блокирање средстава (нпр. у случају дозвољеног прекорачења по рачуну). Наведене процедуре банка мора досљедно примјењивати, односно није прихватљиво да банка у извјештајима приказује своје ванбилансне изложености као неризичне само по основу одредаба уговора, а нема успостављене процедуре за аутоматски прекид због погоршања кредитне способности клијента.

Подручје:	Регулаторни капитал и капитални захтјеви за банке
Тема:	Остали укупни резултат
Члан:	9.
Бр. питања:	23.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Датум објаве одговора:	02.08.2018.
Питање:	Према тумачењу АБРС ревалоризационе резерве настале по основу ефеката вредновања дужничких и власничких ХОВ укључују се у редовни основни капитал. У члану 9. гдје се говори о регулаторним усклађивањима редовног основног капитала наведено је да банка одбија сљедеће .... тачка 5. "све пореске трошкове повезане са ставкама редовног основног капитала предвидиве у тренутку њиховог обрачуна, осим ако банка на одговарајући начин усклади износ ставки редовног основног капитала у оној мјери у којој такви порески трошкови умањују износ до којег се те ставке могу примјењивати за покривање ризика или губитака" . Банка умањује износ ревалоризационих резерви за одложене пореске обавезе које могу настати у моменту реализације (продаје) у складу са локалном пореском регулативом. Банка у свом портфељу има и власничке ХОВ страних емитената . Према сазнању банке, уколико би се извршила продаја наведених власничких ХОВ могуће је да би настали и додатни трошкови као што је порез у земљи емитента. Да ли то значи да банка приликом укључивања ефеката вредновања наведених ХОВ у ставку Осталог укупног резултата приликом обрачуна адекватности капитала треба умањити ефекте вредновања за наведене порезе и друге трошкове који могу настати приликом продаје ако има сазнања да би наведени трошкови могли настати?
Одговор:	Банка у ставку редовног основног капитала укључује ревалоризационе резерве настале по основу ефеката вредновања дужничких и власничких ХОВ, умањене за све пореске и друге трошкове (у земљи и иностранству) који могу настати приликом продаје.

Подручје:	Признавање ефеката смањења кредитног ризика
Тема:	Изложеност према Гарантном фонду РС
Члан:	75.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Бр. питања:	24.
Датум објаве одговора:	02.08.2018.
Питање:	Уважавајући чињеницу да Гарантни фонд РС има третман субјекта јавног сектора и чињеницу да Банка није директно изложена Гарантном Фонду РС (већ индиректно по основу гаранција, а рочност је мања од 90 дана), те узимајући у обзир члан 75. став 2. Одлуке о израчунавању капитала банака који гласи: „Ниједна изложеност на коју је примијењена техника смањења кредитног ризика не смије довести до већег износа изложености пондерисаног ризиком од идентичне изложености на коју није примијењена техника смањења кредитног ризика“, и члан 52. став 4. поменуте Одлуке који гласи: „За изложености према субјектима јавног сектора са иницијалним роком доспијећа од три мјесеца или мање пондер ризика је 20%“, потребно је тумачење распоређивања у одговарајућу класу изложености и начин додјелјивања пондера ризика? Додатно, позивајући се на члан 75. став 2. Одлуке о израчунавању капитала банка, потребно је тумачење распоређивања клијената који су обезбјеђени ГФ РС, а иницијално се налазе у класи становништва на пондеру 75%?
Одговор:	У наведеним примјерима банка треба поступити на сљедећи начин: У случају изложености са иницијалним роком доспијећа 3 мјесеца или краћим, која је обезбијеђена гаранцијом Гарантног фонда, исту распоређујете у класу изложености према субјектима јавног сектора и додјелујете јој пондер ризика 20% (само дио изложености који је обезбијеђен гаранцијом). Напомињемо да је за примјену члана 52. став 2. релевантно да иницијални (уговорени) рок до доспијећа буде 3 мјесеца или краћи, а не рок до доспијећа изложености. Изложеност према лицу које је испунило услов да буде распоређено у класу изложености према становништву, а обезбијеђена је гаранцијом Гарантног фонда распоређује се у класу изложености према субјектима јавног сектора и додјелујете јој пондер ризика 75% (само дио изложености који је обезбијеђен гаранцијом).
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Тема:	Изложености према банкама из Босне и Херцеговине
Члан:	57.
Бр. питања:	25.
Датум објаве одговора:	03.09.2018.
Питање:	Да ли се приликом израчунавања капитала за изложености према комерцијалним банкама у Босни и Херцеговини којима није додијељен рејтинг, а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи, додјељује пондер ризика од 20% ?
Одговор:	Изложеностима према банкама у Босни и Херцеговини којима није додијељен рејтинг, а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи, додјељује се пондер ризика од 20%.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према банкама којима није додијељен рејтинг
Члан:	57.
Бр. питања:	26.
Датум објаве одговора:	03.09.2018.
Питање:	Да ли се приликом израчунавања капитала за изложености према комерцијалним банкама у Босни и Херцеговини којима није додијељен рејтинг, а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи, додјељује пондер ризика од 20% ?
Одговор:	Изложеностима према банкама у Босни и Херцеговини којима није додијељен рејтинг, а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи, додјељује се пондер ризика од 20%.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Третман изложености према Влади Републике Српске
Члан:	51.
Бр. питања:	27.
Датум објаве одговора:	03.09.2018.
Питање:	У складу са чланом 50., став 5., Одлуке о израчунавању капитала банака према коме:

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	„До 31. децембра 2017. године изложеностима према Савјету министара БиХ, ЦББиХ, централним владама или централним банкама држава чланица Европске уније деноминираним у домаћој валути било које државе чланице Европске уније додјељује се исти пондер ризика који се примјењује на такве изложености деноминираним у њиховој домаћој валути“, ставу 6. истог члана: „За изложености наведене у претходном ставу банка ће израчунати износ изложености пондерисаних ризиком на следећи начин: 1) у 2018. години 20% пондера ризика који се тим изложеностима додјељује у складу са ставом 2. овог члана, 2) у 2019. години 50% пондера ризика који се тим изложеностима додјељује у складу са ставом 2. овог члана, 3) у 2020. години и надаље 100% пондера ризика који се тим изложеностима додјељује у складу са ставом 2. овог члана“, као и члану 51., став 2.: „Изложености према Влади Републике Српске, Влади Федерације БиХ и Влади Брчко Дистрикта БиХ имају исти третман као и изложености према Савјету министара БиХ“, потребно је додатно појашњење да ли изложеностима према према Министарству финансија РС деноминираним у домаћој валути (ВАМ) са валутном клаузулом (индексација у EUR) имају исти третман као и изложености деноминираним у домаћој валути било које државе чланице Европске (EUR)?
Одговор:	Све изложености са валутном клаузулом у евр у имају исти третман као и изложености у евр. Стога, банка за изложености према Министарству финансија Републике Српске са валутном клаузулом у евр примјењује пондере ризика у складу са динамиком из члана 50. став 6. Одлуке о израчунавању капитала.
Подручје:	Признавање кредитних процјена ЕСАИ
Тема:	Општи захтјеви за употребу кредитних процјена ЕСАИ за одређивање пондера ризика
Члан:	71.
Бр. питања:	28.
Датум објаве одговора:	07.11.2019.
Питање:	Да ли се приликом израчунавања капитала може додатно укључити кредитна процјена више ЕСАИ за одређивање пондера

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	ризика, а да се наведено не сматра опозивом избора ако је Банка до сада користила само једну ЕСАИ, а све у складу са чланом 71. Општи захтјеви за употребу кредитних процјена ЕСАИ-а за одређивање пондера ризика? У складу са чланом 71. Општи захтјеви за употребу кредитних процјена ЕСАИ за одређивање пондера ризика банка може изабрати један ЕСАИ или више њих који ће се употребљавати за одређивање пондера који се додјељују билансној и ванбилансној имовини. Банка може опозвати свој избор ЕСАИ, али мора образложити тај опозив ако постоје конкретне назнаке да је циљ повлачења смањење захтјева који се односе на адекватност капитала. Питање се односи на могућност увођења једне и/или двије додатне ЕСАИ поред тренутне чија процјена се користи за одређивање степена кредитног квалитета и пондера ризика, што би у коначници довело до смањења пондера ризика за изложености за које тренутна ЕСАИ не објављује процјену, али да се при том не опозива тренутна ЕСАИ што би било у складу са Одлуком о израчунавању капитала банака. У случају да Банка може користити више ЕСАИ досљедно ће се придржавати свих ставова члана 71. Одлуке о израчунавању капитала банака. Какав би био третман изложености у случајевима ако се користе 2 или 3 ЕСАИ а да је само једна од изабраних објавила кредитну процјену, односно друга или друге двије ЕСАИ не врше објаву, да ли се у том случају користи она која је објавила процјену или се сматра да нема процјене? Практичан примјер: за изложености Mastercard и Visa агенција Fitch не врши процјену и како је банка до данас користила само процјене агенције „Fitch“ изложеностима које се односе на „Mastercard“ и „Visa“ додијелен је пондер ризика 100%, а ако би поред „Fitch“ банка увела и додатну агенцију „S&P“ која врши процјену „Mastercard“ и „Visa“ пондер и степен кредитног квалитета би био у складу са објавом агенције „S&P“.
Одговор:	У складу са чланом 71. Одлуке о израчунавању капитала банака, банка може користити кредитне процјене једне или више одабраних ЕСАИ за одређене категорије изложености и досљедно их користити за одређивање пондера ризика за изложености из те категорије. У конкретном примјеру, за изложености према „Mastercard и Visa“, банка може интерним актима одабрати „S&P“ као одабрану ЕСАИ и досљедно користити њене процјене за потребе додјеливања пондера ризика. При томе, нема потребе да врши опозив „Fitch“.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	Дакле, уколико је банка одабрала двије или више ЕСАИ за одређивање пондера ризика за одређену категорију изложености, а само једна од одабраних ЕСАИ тренутно објављује кредитни рејтинг одређеног клијента, банка може користити процјену тог ЕСАИ.
Подручје:	Капитални захтјеви за кредитни ризик
Тема:	Изложености према институцијама којима није додијељен рејтинг
Члан:	57.
Бр. питања:	29.
Датум објаве одговора:	07.11.2019.
Питање:	Да ли се приликом израчунавања капитала банака за изложености према комерцијалним банакама у Босни и Херцеговини а које имају третман рачуна по виђењу (нулта рочност) може примијенити пондер ризика 20% ? У складу са чланом 57. Изложености према институцијама којима није додијељен рејтинг за изложености према институцијама којима није додијељен рејтинг а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи пондер ризика је 20%. Питање се односи на могућност примјене истог пондера (20%) за комерцијалне банке у Босни и Херцеговини када су у питању кореспондентни рачуни по виђењу, дакле без рочности. Практичан примјер: за изложености према једној банци у Босни и Херцеговини када је у питању кореспондентни рачун додијељен је пондер ризика 100%, а у ситуацији када би се код исте банке орочила средства на период краћи од 3 мјесеца пондер ризика би износио 20%.
Одговор:	Банка, у складу са чланом 57. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака, за изложености према институцијама којима није додијељен рејтинг, а чији је изворни ефективни рок до доспијећа три мјесеца или краћи додјељује пондер ризика од 20%. У конкретном примјеру, испуњен је услов из члана 57. став 3. Одлуке о израчунавању капитала банака, односно банка може додијелити пондер ризика 20% за изложености у облику средстава по виђењу на кореспондентном рачуну код друге банке из Босне и Херцеговине.
Подручје:	Изложености у статусу неизмирења обавеза
Тема:	Израчун материјално значајног износа

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан:	2.
Бр. питања:	30.
Датум објаве одговора:	17.08.2021.
Питање:	Да ли у израчун материјално значајног износа треба бити укључена и обавеза из евиденционог ванбиланса (накнадни обрачун редовне и затезне камате и накнаде)? Чланом 2. став 1. тачка 37. Одлуке о израчунавању капитала банака дефинисано је следеће: „Изложености у статусу неизмирења обавеза - изложености за које је испуњен један или оба од следећих услова: - дужник касни са отплатом доспјелих обавеза према банци дуже од 90 дана у материјално значајном износу, - банка сматра извјесним да дужник неће у потпуности измирити своје обавезе према банци не узимајући у обзир могућност наплате из колатерала (енгл. Unlikelihood to pay – UTP). Под материјално значајним износом из тачке 1. овог става подразумевају се укупна доспјела потраживања од: - физичког лица у износу већем од 200 КМ и 1% укупне билансне изложености дужника, а - правног лица у износу већем од 1.000 КМ и 1% укупне билансне изложености дужника.“ Чланом 25. став 8. Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака дефинисано је следеће: „За изложености дефинисане чланом 2. став 1. тачка 2. ове одлуке сматра се да постоји неизвјесност наплате каматних прихода, те се одгађа признавање тих прихода у билансу успјеха до њихове наплате. Та потраживања по основу камата банка евидентно води до њихове наплате.“ Банка за изложености које су у статусу неизмирења обавеза, камату након суспендовања приказује у евиденционом ванбилансу (накнадни обрачун редовне и затезне камате и накнаде) и ова камата представља доспјелу обавезу клијента која је укључена у укупну изложеност клијента. Обзиром да се након суспензије камата исте воде у ванбилансу, међутим истовремено представљају укупна доспјела потраживања клијента, потребно нам је тумачење третмана камата у ванбилансу односно њиховог укључивања у израчун укупних доспјелих потраживања и укупне билансне изложености дужника за потребе израчуна материјално значајног износа.

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	Једнообразан приступ израчуну доспјелих обавеза и изложености клијента с аспекта утицаја ванбилансних камата је веома важан не само при иницијалном одређивању статуса неизмирења већ и праћења испуњености критерија за период опоравка. С тим у вези, молимо Вас за мишљење да ли у израчун материјално значајног износа из члана 2. став 1. тачка 37. Одлуке о израчунавању капитала банака треба бити укључена и обавеза из евиденционог ванбиланса (накнадни обрачун редовне и затезне камате и накнаде).
Одговор:	Банка приликом израчунавања материјално значајног износа из члана 2. став 1. тачка 37. Одлуке о израчунавању капитала банака не укључује обавезе из евиденционог ванбиланса. Напомињемо да је на ово питање одговорено и током јавне расправе која је проведена прије усвајања Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака, а како би се обезбиједило конзистентно поступање банака од почетка примјене те одлуке која је на снази од 01.01.2020. године.